

Vlaamse overheid
Audit Vlaanderen
 Havenlaan 88 – bus 20
 1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE
VAN 16 DECEMBER 2021 – Via Teams

Namen deel

Iwona Muchin (IM)
 Johan Christiaens (JC)
 Miet Vandersteegen (MV)
 Martin Ruebens (MR)
 Myriam Parys (MP)
 Lieze Moeyersons (LM)
 Gunter Schryvers – Audit Vlaanderen
 Wim De Naeyer - Audit Vlaanderen
 Jo Fransen - Audit Vlaanderen
 Patricia Van de Capelle – Audit Vlaanderen
 Karen Peleman - Audit Vlaanderen
 Lien Boutsen - Audit Vlaanderen
 Mark Vandersmissen - Audit Vlaanderen
 Stijn Vercammen (Deloitte, enkel voor puntje 2.3)
 Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG)
 Secretaris: Joris Scheers, hoofdadviser Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

0. EXECUTIVE SESSIE LEDEN ACVA

/

1. PUNTEN TER BESLISSING

/

2. PUNTEN TER BESPREKING

2.1 Stand van zaken auditplanning 2021 – AUV/21/16.12/DOC.034

De overzichtstabel geeft aan dat de planning gerealiseerd is. Enkel de afwerking van drie procesaudits wordt naar 2022 doorgeschoven. Al de rest van de planning is gerealiseerd. Ook de rapporten van KPMG i.v.m. de ISAE-attestatie werden opgeleverd. Een 45-tal ontwerpen van beleidsgerichte rapporten werden opgeleverd bij het werkterrein. De conclusies mbt de evolutie van de maturiteit risicomangement en de realisatiegraad aanbevelingen zullen besproken worden op het auditcomité van februari.

Toelichting werd gegeven bij de ad hoc audit handhavingssysteem mbt milieuhygiëne bij Dept. Omgeving. Het betalend karakter van de opdracht bedraagt maximaal 140.000,- euro waarvan 2/3 voorzien is voor de inzet van Deloitte.

Wordt de scope van de ad hoc opdracht helemaal beperkt tot de betrokken entiteiten van het beleidsdomein (JPG)? Audit Vlaanderen geeft aan dat de opdrachtgever zijn akkoord gaf om de scope in een 1ste fase te beperken tot milieuhygiëne en de betrokken entiteiten binnen het beleidsdomein OMG; na evaluatie van deze opdracht kunnen, indien gewenst uiteraard andere handavingsopdrachten volgen.

Hoe ver staat het met de interbestuurlijke audit leegstand en verwaarlozing bij het zelfde departement, meer bepaald het ontwerp actieplan (LM)? Dit wordt van nabij opgevolgd en pas in februari (en niet november) toegestuurd (Audit Vlaanderen).

2.1.1 Tijdsbestedingsrapport auditplanning VA – AUV/21/12.16/DOC.035

Een algemene vraag over het tijdsbestedingsrapport rond auditplanning van LM: dit bedraagt 60-70 % van de werking. Kunnen we een beeld krijgen van de overige 40-30 %? Audit Vlaanderen geeft aan dat gewerkt wordt met algemene tijdsregistratie en dat alle info beschikbaar is en toegewezen wordt aan de doelstellingen van het ondernemingsplan. De tussentijdse rapportering gebeurt tweemaal per jaar. JPG geeft aan dat in die 30 % heel wat zaken qua algemene werking in vervat zitten, zoals data-analyse, m.n. wat kan bijdragen tot de audits. In februari wordt hier ook een vollediger overzicht gegeven. De noemer is ook breder en bevat bv. ook de tijdsinzet van externe auditkantoren (JC).

2.2 Stand van zaken forensische en ad-hoc aangelegenheden – AUV/21/16.12/DOC.036

Audit Vlaanderen geeft toelichting bij de stand van zaken van de ontvangen meldingen inzake mogelijke onregelmatigheden.

Audit Vlaanderen stelt dat de stroom aan meldingen VA momenteel genormaliseerd is, dit in tegenstelling tot de lokale besturen.

2.2.1 Reactie Agentschap Overheidspersoneel dd. 15.10.2021 op aanbeveling 1 uit forensisch auditrapport 2103 002 dd. 09.08.2021

Audit Vlaanderen stelt dat in de voorliggende audit twee problematieken werden vastgesteld: ten onrechte uitgekeerde vergoedingen, maar ook ten onrechte uitgekeerde maaltijdcheques, wat eerder organisatiebreed van toepassing was binnen de VA.

AgO deelde in haar brief dd. 15.10.2021 mee dat terugvordering van de onterecht toegekende maaltijdcheques niet meer mogelijk was oww het verstrijken van de wettelijke termijn die dat toelaat en ook omdat de groep van personeelsleden die deze maaltijdcheques ten onrechte ontving, niet meer eenduidig en ontegensprekelijk kon worden geïdentificeerd, waardoor mogelijk een ongelijke behandeling van personeelsleden aan de orde zou zijn.

MP is verwonderd dat in het kader van organisatiebeheersing een werkgever in dit verband niet beschikt over een eenduidig overzicht. Het nieuwe registratie-instrument in Vlimpers zou een dergelijke situatie sinds 1 november 2020 niet meer mogelijk maken. De vergadering sluit zich aan bij de geformuleerde opmerking van MP en betreft de gang van zaken.

JPG vraagt of er ongelijke behandeling geweest is. Audit Vlaanderen geeft aan dat dit wel degelijk het geval was. In februari e.k. rapporteert Audit Vlaanderen over de acties die al dan niet worden genomen.

2.3 **Auditplanning 2022 en insteek ondernemingsplan 2022** – AUV/21/16.12/DOC.038

Audit Vlaanderen geeft een overzicht van de doelstellingen en de toewijzing van de auditcapaciteit per doelstelling. Team ondersteuning en team management zitten niet vervat in de cijfers. De capaciteit is vandaag beperkt, waardoor de hefboomwerking erg belangrijk wordt. Deze dient samen bekeken te worden met de doelstelling SD5, m.n. 'Sterk en toonaangevend auditagentschap met gedreven en bekwame auditoren'.

De ICT-ondersteuning (interne werking) omvat niet de tijd die aan audits besteed wordt (JPG).

De raming van de inzet op interne capaciteit vandaag is circa 25 % Vlaamse audits, 50 % lokale audits en 25 % forensische audits. De raming externe capaciteit ligt, rekening houdend met DAB (betalende audits) enigszins anders.

Audit Vlaanderen geeft toelichting bij hoofdaccenten van het ondernemingsplan 2022 en een eerste voorstel van auditplanning 2022 rekening houdend met o.a. de 8 focusdomeinen voor de planning, zoals eerder besproken met het auditcomité.

De ontwerp auditplanning 2022 voorziet in:

- 2 (mini) thema-audits m.b.t. artificiële intelligentie en Robotgestuurde Proces Automatisatie (RPA),
- een doorlichting van een 10-tal risicogebaseerde procesaudits met waar opportuun een COVID-19-invalshoek,
- een verzetting van de ISAE3402-attestaties bij 2 dienstencentra AgO en DFB en de verdere uitbouw van *Continuous Control Monitoring* activiteiten binnen deze dienstencentra,
- de uitvoering van 5 externe *quality assesment reviews*,
- de uitvoering van de interbestuurlijke audit fietspaden,
- de uitvoering van een aantal ad hoc en adviesopdrachten,
- de opmaak van de beleidsgerichte rapporten 2022 en de evaluatie van de maturiteit van het risicomanagement bij een 5-tal entiteiten.

Een verdere concretisering van deze auditplanning is voorzien tegen het auditcomité van februari.

Bestaat er m.b.t. artificiële intelligentie vandaag een kader voor de Vlaamse overheid (IM) ? Voorlopig heeft Audit Vlaanderen hier nog geen zicht op en wordt het normenkader van Deloitte gebruikt bij de uitvoering van deze thema-audit (Audit Vlaanderen).

Wordt er ook naar *privacy* en *ethics* gekeken (IM)? Dit zit in de scope van de opdracht, Wordt er bij procesaudits rekening gehouden met reacties uit het werkveld (JC)? Audits gebeuren altijd in onderling overleg en obv informatie die binnenkomt via diverse kanalen. Er wordt gezamenlijk gezocht naar de beste aanpak (Audit Vlaanderen).

Planning blijft een aantal onzekerheden bevatten (LM). Het gehele plan moet inderdaad met 9 auditoren gebolwerkt worden (Audit Vlaanderen).

Een alomvattende 'wiskundig' meerjarenplan wordt niet opgemaakt, wel wordt een tijdsplanning opgemaakt die toelaat beter en sneller met de voorbereidende werkzaamheden te starten. Dit is een meer praktische en flexibele benadering van de lange termijnplanning (Audit Vlaanderen).

Op de experimenten met zelfevaluatie (LM), wordt, buiten initiatieven binnen het risicomanagement, niet echt ingezet. Wel werd rond *assurance-mapping* een piloot opgezet. De maturiteit is nog niet van die aard om hiermee verder te gaan. Samenwerking met controle-actoren IF en Rekenhof is hier erg belangrijk. De lead blijft wel bij AgO wat ondersteuning en sensibilisering van organisatiebeheersing/ontwikkeling betreft (Audit Vlaanderen).

Is een volledige inventarisatie van de risico's die zich binnen het domein van Audit Vlaanderen voordoen mogelijk, met bv. een top 10 van de risico's (maal het aantal entiteiten) (JPG)? Zo kan berekend worden wat het percentage van de top 10 risico's is dat afgedekt wordt per jaar. Vandaag is Audit Vlaanderen hier niet klaar voor, maar we bewandelen wel de weg er naar toe. Belangrijk blijft de maturiteit van de entiteiten inzake risicomanagement. Op wat langere termijn (bv. drie jaar) kan hier meer info vergaard worden (Audit Vlaanderen).

Assurance mapping blijft op dit vlak een belangrijk verder te ontwikkelen instrument. Inzicht en afstemming van de activiteiten van de eerste, tweede en derde lijn blijven erg belangrijk. Audit Vlaanderen mag niet als derde lijn alles opvangen (JPG). Maturiteit verhogen blijft belangrijk. Controle-actoren zitten nog niet volledig op één lijn. Er moet ook een winwin inzitten voor de entiteiten (Audit Vlaanderen).

Is met de 'normalisering' van de audits binnen de VA ook rekening gehouden bij de bepaling van de 25 % werklast (JPG)? Er blijven natuurlijk onzekerheden, bv. op basis van meldingen die de komende weken en maanden binnen komen. De 25 % is op basis van historische basisgegevens en blijven indicatief (Audit Vlaanderen).

De samenwerking met de andere controlediensten is belangrijk en zal in 2022 verder versterkt worden (JPG) .

3 RAPPORTEN TER BESPREKING (OPGELEVERDE AUDITRAPPORTEN SINDS VORIGE VERGADERING)

3.1 Op vraag van leden auditcomité

3.1.1 Forensische audit bij Agentschap Wegen en Verkeer (rapport auditopdracht 2003 003 van 22 juni 2021) en actieplan AWV n.a.v. FA 2003 003 AWV – overleg met de Administrateur-generaal van AWV

Tom Roelants, administrateur-generaal van AWV vervoegt de vergadering. Hij geeft een uitgebreide toelichting bij de concrete stappen die AWV sinds oktober 2021 nam n.a.v. het auditrapport en bij het integriteitsbeleid binnen AWV.

Na deze toelichting wijdt het auditcomité samen met Tom Roelants een uitgebreide bespreking aan de voorliggende problematiek. Het auditcomité bedankt de heer Roelants voor de heldere, open en duidelijke wijze waarop hij deze toelichting verzorgde.

3.2 Op vraag van Audit Vlaanderen

3.2.1 Forensische 2103 003 van 22 oktober 2021

Wordt volgende vergadering besproken.

3.2.2 Audit van het proces databeheer bij het Departement Landbouw en Visserij (rapport auditopdracht 2101 015 van 8 november 2021) – AUV/21/16.12/DOC.039

Audit Vlaanderen licht toe. Op basis van de datastrategie van de Vlaamse overheid en obv het maturiteitsmodel van Deloitte werd een controleprogramma opgemaakt dat resulteerde in een selectie van 4 focusdomeinen. De globale conclusie van deze Topdracht was positief.. Er werden 4 verbeterpunten meegegeven.

Audit Vlaanderen denkt eraan om audits rond databeheer verder uit te breiden binnen de Vlaamse overheid.

Wordt er ook de link gelegd met Artificiële Intelligentie (IM)? Binnen deze audit legt het departement deze alleszins wel. Naar de brede Vlaamse overheid toe zal dit moeten blijken uit de geplande-thema audit in 2022.

3.2.3 Audit van het proces ‘ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten bij het Departement Economie, Werk en Innovatie (rapport auditopdracht 2101 012 van 18 november 2021) – AUV/21/16.12/DOC.040

Audit Vlaanderen en Deloitte lichten de conclusies van de audit bij DEWI, samen met de eerste bevindingen van de procesaudit bij VEKA toe. Beide audits kunnen beschouwd worden als een experiment rond efficiëntie-audits. De definitie, de eerste inzichten en de aanpak worden toegelicht.

Het auditcomité bespreekt voor de 1ste maal een aantal voorstellen van Audit Vlaanderen om efficiëntie mee te nemen in de auditdoelstellingen van procesaudits.

Kan ook het leervermogen, zoals dat in de processen zou moeten kunnen zitten, meegenomen worden in de procesaudits (MR), zodat ook de zakelijke parameters aangevuld en verbeterd kunnen worden.

Worden processen als een gegeven beschouwd (en daar efficiëntie meten), of wordt ook de evaluatie van het gehele proces zelf in ogenschouw genomen (JC). Maw zijn er ook andere manieren (dan dit proces) om het objectief te bereiken (JPG). Beide cases laten zien dat een bredere blik op het proces aangewezen is (Deloitte).

3.2.4 Audit van het organisatiemodel bij Toerisme Vlaanderen (rapport auditopdracht 2101 018 van 26 november 2021) – AUV/21/16.12/DOC.041

Wordt volgende vergadering besproken.

3.2.5 Toelichting ISAE-3402 (type 2) rapporten – AUV/21/16.12/DOC.042

3.2.5.1 ISAE 3402 - attestatie (type 2) bij het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) (rapport auditopdracht 210 005 van 2 december 2021) en

3.2.5.2 ISAE 3402-attestatie (type 2) bij het Departement Financiën en Begroting (DFB) (rapport auditopdracht 2101 004 van 2 december 2021)

Audit Vlaanderen licht de auditdoelstellingen en -reikwijdte en de resultaten van de ISAE 3402 rapporten, uitgevoerd bij AgO en DFB toe. De reikwijdte betrof bij AgO: lonen, vergoedingen en aangiften, bij DFB was de scope het uitvoeren van betalingen, diverse beheersaspecten en kwartaalconciliaties. Voor deze businessprocessen werden ook enkele IT-componenten meegenomen. De resultaten geven aan dat de sleutelcontroles m.b.t. de businessprocessen effectief zijn (op één controle na bij DFB). Bij de IT-processen ligt dit anders: bij beide entiteiten is de consequente toepassing van verschillende IT- sleutelcontroles als ineffectief beoordeeld. In 2022 worden extra processen in scope genomen (o.m. invoer en controle van loongegevens bij AgO en de jaarafsluiting, fiscale fiches bij DFB).

Audit Vlaanderen geeft aan dat hun rol owv het beperkte budget zal wijzigen in 2022 en meer gericht wordt op nieuwe sleutelcontroles (obv risico-analyse) en op meest kritieke en falende sleutelcontroles uit de huidige analyse. Het CCM wordt verder uitgerold.

3.3 Andere rapporten (niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid)

3.3.1 Audit proces besteding budget niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning door minder- of meerderjarige persoon met een handicap bij het Agentschap voor Personen met een Handicap (rapport auditopdracht 2101 008 van 19 oktober 2021)

Niet besproken

3.3.2 **Audit Maturiteit risicomanagement bij het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek** (rapport auditopdracht 2101 016 van 15 oktober 2021)

Niet besproken

3.3.3 **Audit Maturiteit risicomanagement bij het Facilitair Bedrijf** (rapport auditopdracht 2101 023 van 25 november 2021)

Niet besproken

4 TER INFORMATIE – MEDEDELINGEN

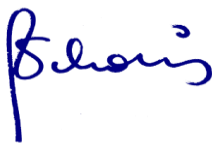
4.1 Feedback voorzittersoverleg- actieve openbaarheid: ontwerpverslag – AUV/21/16.12/DOC.043

Dit overleg is erg constructief, wat belangrijk is naar het verder uitwerken van de single-audit samen met andere auditdiensten.

4.2 Notulen ACLB van 14 oktober 2021 – AUV/21/16.12/DOC.044

5 VARIA

Geen punten

Joris Scheers
hoofdadviseur DKBUZA

Jean-Pierre Garitte
voorzitter